

13.11.2018

VN/5666/2018

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö / Minna Haverinen

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö OKM/49/010/2018

Puolustusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy –nimisestä osakeyhtiöstä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on viiteasiakirjalla pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa otsikon asiasta.

Puolustusministeriö pitää lakiehdotusta kannatettavana seuraavin perusteluin:

Hankintaprosessi ja yhteistyö tulevaisuudessa

Esityksen mukaan säädettäisiin CSC:tä koskeva erityislaki palvelujen tuottamisen yksinoikeudesta, jolloin hankintalain 17 §:n mukaan hankintalakia ei sovellettaisi erityislaissa säädettyyn toimintaan. Esityksen mukaisesti laissa säädettäisiin myös yhtiön asiakkaista, joiden ei tarvitsisi kilpailuttaa CSC:ltä tekemäänsä palveluhankintaa. Yhtiön asiakkaina olisivat valtionhallinnon virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä eduskunta ja sen alaisuudessa toimivat yksiköt.

Puolustusministeriön näkökulmasta tämä esitys edesauttaisi Puolustusvoimien mahdollisuutta hyödyntää oman organisaation ulkopuolella tehtävää laskentaa ja yhteistyötä hankintaprosessin yksinkertaistuksessa.

Puolustusministeriö toteaa, että puolustushallinnon tulee olla vahvasti mukana tulevaisuuden kehityksessä. Tekoälysovellukset yleistyvät ja kehittyvät voimakkaasti tulevan vuosikymmenen aikana, joten Puolustusvoimilla tulee olla erinomaista ymmärrystä ja asiantuntemusta hankkia sekä kehittää sovelluksia. Erityisesti asia koskee Puolustusvoimien tutkimuslaitoksen toimintaa.

Puolustusvoimien tutkimuslaitos on puolustusministeriölle toimittamassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että tekoälysovelluksien opettaminen ja suurten datamassojen käsittely vaativat enenevässä määrin laskentakapasiteettia. Resurssinäkökulmasta laskentaympäristöjen yhteiskäyttö on järkevää aina kuin se on mahdollista data-aineiston tietoturvaluokituksen puitteissa. Myös laskentaintensiivistä tutkimusta tarvitaan yleisellä tasolla yhdessä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Koneoppimismenetelmien, opetusdatamäärän ja laskentakyvyn kehittyessä ilmiöiden mallinnus ja laskenta ovat kehityksessä tarkoista monimutkaisista fysikaalisista malleista neuroverkkotyyppiseksi laskentaintensiiviseksi mallinnukseksi. Tämän seurauksena laskenta-algoritmit ovat useimmiten julkisia ja algoritmin opetusdata on algoritmeja merkityksellisempää.

13.11.2018

VN/5666/2018

Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö / Minna Haverinen

Puolustusministeriö toteaa, että datan julkisuuden tai salattavuuden lisäksi tulee huomioida data-aineistoihin liittyvät omistajuudet ja omistajuuteen liittyvät kustannukset.

Maanpuolustuskorkeakoulun osalta puolustusministeriö toteaa, että Maanpuolustuskorkeakoulu, Puolustusvoimiin kuuluvana sotatieteellisenä korkeakouluna, käyttää jo nykyisinkin CSC:n palveluja ja tarkoitus on käyttää palveluja jatkoissakin, joten tältä osin nykytila on tarpeen säilyttää. Puolustusministeriö esittää kuitenkin harkittavaksi, että jatkovalmistelussa esityksen perusteluihin lisättäisiin maininta siitä, että Maanpuolustuskorkeakoulusta annetussa laissa (1121/2008) tarkoitettu Maanpuolustuskorkeakoulu on myös CSC:n asiakas. Tämä selkeyttäisi lainkohtaa, koska yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettut yliopistot ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaiset ammattikorkeakoulut on myös mainittu erikseen.

Edellä esitetyn lisäksi puolustusministeriö esittää harkittavaksi seuraavia yleisiä näkökohtia:

Yleisiä huomioita

Puolustusministeriö esittää harkittavaksi, tulisiko jatkovalmistelussa perustella tarkasteltuja vaihtoehtoisia toimintamalleja nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Lisäksi puolustusministeriö esittää harkittavaksi, tulisiko lakiehdotuksen jatkovalmistelussa tarkastella sen suhdetta perustuslain 124 §:ään, jossa säädetään hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle

Hallitusneuvos,
lainsäädäntöjohtajana

Hanna Nordström

Esittelijä

Minna Haverinen

Tiedoksi Kansliapäällikkö
PE oikeudellinen osasto
Puolustusvoimien tutkimuslaitos
Puolustusministeriön tutkimusyksikkö